

[Steffensen.]

det er vor opfattelse, at dersom vi ikke således fjerner årsagerne til den totalitære statsform, fjerner vi ikke årsagen til krigen.

Når lande er blevet opløst af diktatorstater, finder vi næsten altid de samme årsager dertil: det er uretfærdige samfundsforhold, det er uforskyldt fattigdom, nød, dårlige boliger og på den modsatte side uførtjent rigdom for nogle enkelte mennesker — altså klassesætninger. Og det, vi ofte bebrejder repræsentanter fra de andre partier, er, at de ligesom ikke vil se dette og sætte ind overfor det.

Medlemmerne af mit parti i folketinget har taget forskellige standpunkter, ikke alene til Atlantpagten, men også til det nu foreliggende forslag. Der er mange, der mener, at dette er udtryk for splittelse og for, at vi ikke kan tage standpunkt. Vi har også hørt det ærede medlem hr. Federspiel omtale denne forskellige standpunkttagen, men der er jo den trøst, at det ærede medlems parti også enkelte gange har delt sig, og det mener vi virkelig ikke er udtryk for splittelse. I grundloven står der, at en rigsdagsmand alene er bundet af sin overbevisning, og det må i virkeligheden betyde, at han må tage standpunkt efter sin samvittighed. Ensretning i et parti, som nogle anser for en fordel, mener jeg ikke er rigtig under et demokratisk styre.

Det ærede medlem hr. P. N. Petersen (Røjle) omtalte folketingsmand Hans Hansen (Rørby)s standpunkt i det andet høje ting i går; men når det ærede medlem hr. P. N. Petersen (Røjle) i sin tid var tilhænger af en nordisk pagt og nu er tilhænger af en Middelhavspagt, ser jeg ikke stor forskel. Jeg personlig kan ikke bedømme, hvad der er mest farligt for freden i verden: oprettelse af en Middelhavspagt, eller at Grækenland og Tyrkiet bliver tilsluttet Atlantpagten. Det er et spørgsmål, som vist vanskeligt på forhånd kan afgøres.

Vi, der er tilhængere af demokrati, bør forstå, at dersom frihed og demokrati skal medføre gode forhold i verden, da må der samhandel til, samarbejde landene imellem. Alle de tekniske fremskridt betegner i virkeligheden kun en international arbejdsdeling, og dersom en kultur skal bygges op, må samarbejdet foregå frit landene imellem. Det er der vi mener der skal sættes ind.

Det er utvivlsomt nødvendigt at have et militært værn. Retsforbundet har jo hævdet, at det bør baseres på frivillighed,

fordi en sådan tanke ligger på linie med hele vor indstilling til den personlige frihed og det personlige ansvar. Jeg har aldrig troet og tror heller ikke nu, at freden kan vindes med militære midler. Militær kan være nødvendigt, når vi har statsformer, som skaber ufred i verden, men vi skal sætte ind overfor de økonomiske problemer.

Som forholdene imidlertid ligger, og da jeg ikke kan se nogen større betryggelse i en Middelhavspagt end i en Atlantpagt, som Tyrkiet og Grækenland er tilsluttet, vil jeg personlig stemme for, at disse lande optages i det nordatlantiske forbund — og dermed har jeg måske opfyldt det ærede medlem hr. Federspiels ønske om, at mit parti i dette høje ting indtager eet standpunkt.

Udenrigsministeren (Ole Bjørn Kraft):

Jeg vil gerne takke ordførerne for socialdemokratiet, venstre, det konservative folkeparti og retsforbundet for den tilslutning, de hver har givet det foreliggende forslag. Det er meget beroligende, når man tænker på landets fremtid, at der er en så sikker og fast majoritet for den politik, som landet i øjeblikket fører, og at forholdet faktisk er det, at modstanden mod denne politik her i rigsdagen har været i aftagende, idet den store majoritet af retsforbundets rigsdagsmedlemmer nu har taget en positiv stilling overfor konsekvenserne af vor tiltræden af Atlantpagten. Det ville også være meget ulykkeligt, om de strømninger, som fra kommunistisk og radikal side gør sig gældende, fik en afgørende indflydelse, fordi det jo ville kaste et sådant usikkerhedens præg over Danmarks udenrigspolitik og medføre en sådan ustabilitet, at vi ikke kunne regne med hos andre stater at finde den forståelse og den tillid, som er nødvendig i den verden, vi lever i.

Jeg er ganske enig med den socialdemokratiske ordfører, når han understreger et forhold, som er meget væsentligt, nemlig det, at Atlantpagten må betragtes som et supplement til De Forenede Nationer, og at stillingen i realiteten er den, at man ved skabelse af Atlantpagten har tilvejebragt den relative sikkerhed, som det er muligt at tilvejebringe, men som FN på grund af sin sammensætning og meget omfattende karakter ikke har været i stand til at skabe selv. Men den relative tryghed og sikkerhed, som Atlantpagten faktisk har fremkaldt, vil jo også øve sin indvirkning på De Forenede Nationer. Ja, man kunne måske endogså gå så vidt at sige, at når De Forenede